

By lekcje geografii nie były nudne...

Konferencja naukowa
Edukacja geograficzna – ku poszukującemu uczeniu się
Kielce, 22-23 listopada 2019r.

Lidia Grad
doradca metodyczny CEN w Łomży

...powinny być:

- angażujące,
- poszukujące,
- dociekające,
- po prostu – ciekawe !
- Powinny być połączeniem wysiłku obu stron procesu edukacji, zarówno nauczającego, jak i uczącego się.

Zastanów się...

- Co mogę zrobić, aby przekazać podczas lekcji niezbędną wiedzę geograficzną pobudzając ciekawość uczniów?
- Jak mogę pomóc swoim uczniom w nauczaniu samodzielnego myślenia?

Nauczyciel też musi być twórczy

„Naszym celem jako pedagogów
jest pomoc młodym ludziom,
aby byli latarkami,
nie lustrami,
za pomocą najlepszego
możliwego narzędzia:
NAUKI !!!”

Oved Kadem - Dyrektor ds. Projektów Edukacyjnych w Izraelu

Rola nauczyciela

Słyszę i zapominam

Widzę i pamiętam

Robię i rozumiem”

Konfucjusz

- dlatego rolą nauczyciela jest jak najczęstsze włączanie w proces dydaktyczny technik, ćwiczeń, metod, rozwijających twórczą postawę uczniów,
- np. poprzez wprowadzenie „na wejściu” bodźca „skutecznego zdziwienia”, zaostrzając ciekawość ucznia tematem lekcji.

Przykładowe bodźce:

- Dlaczego Słońce świeci a Ziemia nie?
- Wchodząc na pagórek możesz iść w dół?
- Ile razy musisz skręcić idąc do szkoły? – W którym kierunku skręcasz najczęściej?
- Czy wiesz jak daleko siedzisz od tablicy?
- Jaką rozpiętość mają Twoje ręce?
- Kiedy możemy przewyciężyć siłę grawitacji?
- Czy Twoje ciało jest symetryczne?
- Dlaczego woda jest niebieska?
- Jak daleko sięga wszechświat?
- Czym jest cyrkulacja powietrza?

Model pracy z uczniem

- Interdyscyplinarność treści nauczania.
- Różnorodność metod nauczania.
- Różne formy pracy.
- Uczenie się przez doświadczanie.
- Zróżnicowanie środków dydaktycznych.

Interdyscyplinarność treści nauczania

- Nie bójmy się w nauczanie „swojej” dziedziny nauki (geografii) „przemycać” lub świadomie sięgać po wiedzę i treści z innych dziedzin nauki.
 - Ucząc o wszechświecie możemy zachęcić uczniów do napisania opowiadania fantastyczno-naukowego.
 - Zaproponujemy narysowanie komiksu np.: o powstawaniu gleby.
 - Zachęcajmy do ułożenia rymowanki na zapamiętanie kolejności planet, kierunków świata itp.
 - Omawiając gospodarkę państw sięgajmy do ich historii, zachęćmy uczniów do dokonania analizy przyszłościowej wytworów tejże gospodarki.
- *Przede wszystkim sami szukajmy partnerów do tworzenia interdyscyplinarnych programów nauczania.*

Stosujmy różnorodne metody nauczania

- Obok metody podającej (jak najkrótszej), naprzemiennie stosujmy metody aktywizujące tak, aby uczeń stał się obserwatorem, badaczem, odkrywcą, wynalazcą, zadawał pytania, szukał odpowiedzi, i czuł się twórcą lekcji.
- Stosujmy techniki cyfrowe kształtując orientację przestrzenną uczniów.
- Poza tym pamiętajmy, że wiedza szybko się dezaktualizuje zaś posiadanie umiejętności uczenia się i rozwiązywania problemów przydaje się przez całe życie.

Metody ekspresyjno-poznawcze

- **Stosujemy metody ekspresyjno-poznawcze, czyli biegi na orientację, wyjścia w teren, wycieczki, wystawy, festiwale naukowe, itp.**
 - organizujemy wystawy prac uczniów – modele, prezentacje – eksponaty, prezentujemy i wykorzystujemy na lekcjach w klasach, które nie przejawiają chęci pracy twórczej;
 - róbmy spotkania przed wycieczką krajoznawczą, aby uczestnicy podjęli trud aktywnego w niej uczestnictwa;
 - przygotowujemy karty pracy, które usprawnią wyjścia na zajęcia terenowe – zawsze je oceniamy, wcześniej informując na co zwrócimy uwagę przy ocenie itp. Traktujemy zajęcia terenowe jako możliwość sprawdzenia teorii w praktyce.

Metody ewaluacyjne

- *Uczmy samooceny i oceniania innych, a tym samym przyjmowania oceny od innych. Zachęcajmy do refleksji - uczniów i samych siebie.*
- Każda gra ma swoje reguły, wygrana w grze to ocena twoich działań, dlatego oceniając siebie i innych zastosuj regułę – oceniam siebie i innych za konkretne działania (wyszło - nie wyszło), a nie za wizerunek (byłem obecny, patrzyłem).

Nauczyciel w poszukującym nauczaniu / uczeniu się ...

- ... jest „ułatwiającym” zdobywanie wiedzy, a nie jej „dostarczycielem”.
- ... zachęca do poszukiwań – zamiast podawać nudne informacje.
- ... stwarza warunki do dokonywania własnych odkryć.
- ... dużą wagę przywiązuje do przemyśleń uczniów.
- ... raczej stawia pytania niż podaje gotową wiedzę.

*„Nauka nie polega
na napętnianiu wiadra,
a na rozniecaniu ognia”*

William Yeats

Dziękuję za uwagę

Lidia Grad
doradca metodyczny
CEN w Łomży

